

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

523

Vragen van het lid **Ulenbelt** (SP) aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de uitvoering van de aanpassing van het schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten* (ingezonden 19 oktober 2015).

Antwoord van Minister **Asscher** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 10 november 2015)

Vraag 1

Wat zijn de eerste ervaringen met de aanpassing van het schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten?

Antwoord 1

Het UWV geeft aan dat tot op heden bij slechts een klein aantal uitkeringsgerechtigden is vastgesteld dat zij worden geraakt door de aanpassing van het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten (hierna: Schattingsbesluit). Elke uitkeringsgerechtigde wordt persoonlijk benaderd en wordt uitgelegd wat er veranderd is in wet- en regelgeving en vooral wat dat betekent voor hun specifieke situatie.

Vraag 2

Hoeveel mensen zijn als gevolg van de aanpassing van het schattingsbesluit er in inkomen op achteruit gegaan? In hoeveel gevallen was er sprake van een achteruitgang van meer dan 2.400 euro bruto per jaar? In hoeveel gevallen was er sprake van een achteruitgang van meer dan 3.500 euro bruto per jaar?

Antwoord 2

Het UWV gebruikt de periode van 1 juli 2015 tot 1 januari 2016 om alle werkende WAO-, WAZ- en oWajong-gerechtigden te beoordelen op basis van de nieuwe regels en op te nemen in het nieuwe uitvoeringsproces. Vervolgens geldt voor de gerechtigden die door de aanpassing van het schattingsbesluit een inkomensachteruitgang ervaren een overgangstermijn tot 1 juli 2016. Na die datum wordt de verlaging van de uitkering geëffectueerd. Dit betekent dat pas na 1 juli 2016 onderzocht zou kunnen worden wat de feitelijke inkomensachteruitgang is geweest. De verlaging van de uitkering hoeft overigens niet uitsluitend door de aanpassing van het Schattingsbesluit te worden veroorzaakt. De klant kan in de tussentijd minder of meer zijn gaan werken, gestopt zijn met werken, de uitkering kan gestopt zijn in verband met

de pensioengerechtigde leeftijd, enzovoort. Hiervan moet dan worden geabstraheerd.

Vraag 3

Klopt het dat in enkele gevallen mensen er meer dan 7.000 euro bruto per jaar op achteruit gaan? Zo ja, vindt u dit een acceptabele inkomensachteruitgang en waarom?

Antwoord 3

Zoals aangegeven kan het UWV pas na de overgangstermijn onderzoeken in welke mate uitkeringen door de aanpassing van het Schattingsbesluit zijn verlaagd. Een inkomensachteruitgang van meer dan € 7.000 bruto per jaar door de aanpassing van het schattingsbesluit acht het UWV onwaarschijnlijk. In de toelichting bij het ontwerpbesluit tot wijziging van het Schattingsbesluit die ik op 9 maart aan de Tweede Kamer heb toegezonden (Kamerstuk 29 544, nr. 590) en in de schriftelijke beantwoording aan uw Kamer op de vragen die zijn gesteld naar aanleiding van de voorhangprocedure (Kamerstuk 29 544, nr. 601) ben ik ingegaan op de te verwachten inkomenseffecten.

Vraag 4

Bent u bereid om maatregelen te nemen om mensen die er als gevolg van het schattingsbesluit substantieel op achteruit gaan, te compenseren? Zo ja, vanaf welk bedrag? Zo nee, waarom niet en waarom vindt u het wenselijk dat een technische aanpassing van het berekenen van het aantal gewerkte uren, verregaande gevolgen kan hebben voor het inkomen van mensen?

Antwoord 4

Ik ben niet bereid aanvullende compenserende maatregelen te treffen. De aanpassing van het Schattingsbesluit was nodig om een substantiële besparing (€ 8 miljoen per jaar) te realiseren op de uitvoeringskosten van het UWV. Dit in het kader van de taakstelling die het UWV is opgelegd. Bij dereguleringsvoorstellen blijkt het vaak niet mogelijk om deze zonder inkomenseffecten door te voeren. Het kabinet acht de geraamde inkomenseffecten van de aanpassing van het schattingsbesluit acceptabel. Daarnaast geldt dat de aanpassing leidt tot een correctere toepassing van de inkomensverrekening in de WAO, WAZ en Wajong. Door de periodeloonvergelijking wordt immers gekeken naar de mate van inkomstenderving als gevolg van het arbeidsongeschikt raken, los van het aantal uren dat men werkt. Tot slot zou het duurzaam compenseren van de groep WAO-gerechtigden ook leiden tot onacceptabel hoge uitvoeringskosten.

Omdat de aanpassing van het Schattingsbesluit voor een kleine groep mensen een inkomensachteruitgang betekent, heb ik overgangsrecht getroffen. In het schattingsbesluit was aanvankelijk voorzien in overgangsrecht van 6 maanden voor de groep gerechtigden die louter als gevolg van de wijziging van het Schattingsbesluit een inkomensachteruitgang zouden ervaren. Naar aanleiding van de discussie in het algemeen overleg van 29 mei jl. over de aanpassing van het Schattingsbesluit heb ik het overgangsrecht verruimd van 6 maanden naar 1 jaar. Ik heb uw Kamer hierover geïnformeerd bij brief van 2 juni 2015 (Kamerstuk 29 544, nr. 620). Gezien de verruiming van het overgangsrecht zie ik geen aanleiding voor verdere compenserende maatregelen.

Vraag 5

Op welke wijze zijn betrokkenen geïnformeerd over de veranderingen die het aanpassingsbesluit voor hun uitkering heeft? Is dit in alle gevallen tijdig gebeurd?

Antwoord 5

Alle gerechtigden die het betreft worden persoonlijk telefonisch én schriftelijk geïnformeerd. Het UWV benadert alle betrokkenen in de periode van 1 juli 2015 tot 1 januari 2016. Dit was ook de afspraak met het UWV. Aangezien de genoemde periode nog loopt zijn nog niet alle gerechtigden op dit moment benaderd.

Vraag 6

Klopt het dat er mensen zijn die er minstens een uitkeringsklasse op achteruit gaan en pas na de zomervakantie hierover door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) zijn geïnformeerd? Deelt u de mening dat dit in strijd is met de in de wet opgenomen overgangstermijn van een half jaar (juli 2015 tot december 2015)? Bent u bereid om deze mensen alsnog een overgangstermijn van een half jaar toe te kennen?

Antwoord 6

Zoals gezegd benadert het UWV in de periode van 1 juli 2015 tot 1 januari 2016 alle gerechtigden die werken. Voor gerechtigden voor wie de aanpassing van het Schattingsbesluit leidt tot een verlaging van de uitkering, geldt in alle gevallen dat dit niet eerder dan per 1 juli 2016 wordt geëffectueerd. Dit overgangsrecht is vastgelegd in het Schattingsbesluit. Ik heb uw Kamer hierover geïnformeerd bij brief van 2 juni 2015 (Kamerstuk 29 544, nr. 620). Aangezien de gehele operatie vóór 1 januari 2016 is afgerond, hebben alle gerechtigden die te maken krijgen met de inkomensachteruitgang een gewenningsperiode van maximaal 1 jaar en minimaal 6 maanden.